

Persbericht

27.04 2011

‘Jacques Doucet, le Cobra français’ 21.05 – 18.09 2011

Voor het eerst wordt in Nederland een omvangrijke museumtentoonstelling gewijd aan het werk van de bekende Franse avant-garde kunstenaar Jacques Doucet (1924-1994). Het Cobra Museum brengt de overzichtstentoonstelling met ingang van 21 mei aanstaande.

‘Jacques Doucet, le Cobra français’ (de Franse Cobra) is een gezamenlijk project van het Lieu d’Art et Action Contemporain (LAAC) te Duinkerken (Fr), het Musée des Beaux-Arts van Quimper (Fr) en het Cobra Museum voor Moderne Kunst. Door de intensieve samenwerking van deze musea kon een internationale retrospectieve tentoonstelling worden samengesteld waarin vele bijzondere aspecten van het oeuvre bijeen konden worden gebracht.

In de expositie wordt het werk van Jacques Doucet breed belicht. Er worden ruim 80 kunstwerken getoond uit het begin van zijn kunstenaarschap, de vroege jaren veertig, tot en met het laatste werk. De schilderijen, grafiek, gouaches, kleine spontane collages uit de jaren zestig, enkele beelden en keramiek geven een goede indruk van Doucets veelzijdige expressie en zijn onophoudelijke nieuwsgierigheid om met allerlei soorten technieken te willen experimenteren. De kunstwerken zijn afkomstig uit de nalatenschap van de kunstenaar en zijn in bruikleen afgestaan door particuliere verzamelaars en door Franse en Noord-Europese instellingen.

Jacques Doucet

Zowel de totstandkoming van Cobra als het kunstenaarschap van Jacques Doucet werden gevoed door de artistieke avant-garde in het naoorlogse Parijs. In de jaren vijftig werd de stad bevolkt door een kleurrijk palet van vooruitstrevende dichters, denkers, kunstenaars, kunstcritici en galeriehouders. Dit klimaat bood de juiste voedingsbodem voor het ontstaan van een nieuwe experimentele kunst. De kunst van Jacques Doucet is onlosmakelijk verbonden met de avant-garde van de twintigste eeuw, en de verworven vrijheid door kunstenaars om vormen, kleuren en materialen op een spontane manier te arrangeren, ongehinderd door academische tradities.

Jacques Doucet speelde een opvallende rol in de aanlooptijd naar de oprichting van Cobra. Andersom deed hij tijdens zijn deelname aan Cobra unieke experimentele ervaringen op die van grote invloed waren op zijn latere werk. Voor een goed begrip van de kunst van Doucet is het dan ook belangrijk dat zijn relatie met Cobra wordt belicht. Uit deze fase zijn meerdere werken in de tentoonstelling opgenomen.

Doucet trad tot Cobra toe, zoals hij zelf aangaf “omdat de geest en inspiraties van de beweging hem in staat stelden zichzelf te bevrijden van de sturende rede en zich te verdiepen in de oerbronnen van creativiteit.”

Via Corneille kwam Doucet in aanraking met de kunstenaars van Cobra. Hij ontmoette de jonge Nederlandse schilder in juni 1947, in Boedapest. Corneille raakte daar onder de indruk van de rijpheid van de jonge Franse schilder. Doucet hield van Max Jacob, Alfred Jarry en Paul Klee. Corneille schreef: *“Ik was meteen enthousiast over zijn stijl. Hij tekende als een kind dat een hele wereld op de stoep zet (...). Een tekening met lijnen die de vrije loop hebben, geestdriftig, kleurrijk, onbeschaamd zoals de alledaagse naakte waarheid. (...).”*

In de begeleidende catalogus gaat Erik Slagter in expressieve bewoordingen en gedetailleerd in op zijn impressies tijdens een atelierbezoek in 1982. In aanwezigheid van de kunstenaar bekeek hij veel vroeg en later werk. Slagter schrijft onder meer: *“Het gaat Doucet alleen om de dynamiek van de kleur, om de activiteit van de vorm, die wel geladen mag zijn met een salon poëtië die in een titel spreekt, maar zeker geen gesuggereerde werkelijkheid, geen opgelegde compositie, slechts de expressie van de verf: het gebaar en de inhoud. In de actie is de bron van de schoonheid.”* En: *“Wie mocht denken dat abstracte kunst in enkele bevlogen ogenblikken wordt gemaakt, vergist zich bij Doucet. Abstract is zo mogelijk nog moeilijker; het wil geen referentie accepteren. (...) Een recent schilderij van Doucet omschrijven in zijn voleinding leidt altijd naar een woord voor gestolde beweging.”*

Catalogus

Ter gelegenheid van de exposities verschijnt de gelijknamige catalogus (E / F / N, *ISBN 9782357331112*) met tekstbijdragen van Katja Weitering, artistiek directeur van het Cobra Museum, Sophie Warlop, conservator van het LAAC, Duinkerken, Nathalie Galissot, conservator van het Museum voor Schone Kunsten, Quimper, Andrée Doucet, de weduwe van de kunstenaar, Michel Ragon en Erik Slagter.

Deze tentoonstelling is mede mogelijk gemaakt door de Business Club Cobra Museum.

Korte biografie

Tekst: Erik Slagter

Jacques Doucet wordt op 9 april 1924 geboren in Boulogne in de Hauts-de-Seine (bij Parijs) uit Bretonse ouders. Hij overlijdt op 11 maart 1994 in Parijs.

Op jonge leeftijd schrijft Doucet al gedichten en tekent hij. In 1942 bezoekt hij de dichter Max Jacob in Saint-Benoît-sur-Loire. Deze moedigt hem aan zijn talenten te ontwikkelen, maar laat hem geheel vrij in zijn stijlkeuze. Doucet begint met schilderen en exposeert in 1943 en 1944 aan de Salon d'Automne. Tijdens de bezetting engageert hij zich politiek, wordt verraden, door de Vichy-militie aangehouden en gevangen genomen. Zijn werken worden in beslag genomen. Deze periode van gevangenschap heeft grote invloed op zijn schilderkunst. Na de bevrijding hervat Doucet zijn kunstenaarsactiviteiten en toont in 1945 en 1946 werken op de *Salon des Surindépendants*. Evenals de Nederlandse schilder Corneille in Amsterdam, ontmoet hij in Parijs een Hongaarse verzamelaarster, die hem uitnodigt om naar Boedapest te komen. Daar komt hij in contact met de filosofen en schrijvers Imre Pan en Arpad Mezei, de belangrijkste oprichters van de *Europai Iskola* – de *Europese School*. Hij ontmoet daar in 1947 Corneille. Beiden zijn in de Hongaarse surrealisten van de beweging van “Vrijheidskunst” geïnteresseerd. Zij raken gefascineerd door het werk van Paul Klee, dat eerder in de *Europai Iskola* getoond was, en dat zij in een boek in de kleine boekenwinkel van Imre Pan ontdekken. Allebei houden ze van zigeunermuziek en Hongaarse volkskunst. Ze raken bevriend. In 1947 exposeert Jacques Doucet voor het eerst in het gebouw van de *Europai Iskola*. Bij zijn terugkeer naar Parijs wordt hij lid van de Revolutionaire Surrealistische groep. Tegelijkertijd vormt Corneille in Amsterdam met Constant en Appel de *Experimentele Groep in Holland* en

wordt het eerste nummer van het tijdschrift *Reflex* gepubliceerd. In 1948 vindt de tweede tentoonstelling van Doucet plaats in de Europai Iskola. Na de opheffing van de Revolutionaire Surrealistische groep wordt Doucet meteen lid van de Cobra beweging, ook wel de Internationale beweging van Experimentele Kunst. Jean-Michel Atlan en hij zijn de enige Franse vertegenwoordigers. Hun vriend Michel Ragon, schrijver en kunstcriticus, volgt Édouard Jaguer op als redacteur van deze Franse vertegenwoordigers. Atlan en Doucet zijn bij elk evenement van Cobra aanwezig, van de eerste Experimentele tentoonstelling in het Stedelijk Museum van Amsterdam in 1949 tot de laatste in Luik in 1951. Appel en Corneille vragen aan Doucet om het tweede en laatste nummer van *Reflex* te illustreren.

Doucet's eerste tentoonstelling in Parijs vindt plaats in 1948 in de Colette Allendy galerie, een avant-garde galerie. Hij exposeert er gedurende zes jaar heel regelmatig. In 1949 vindt een expositie plaats in Genua, in de Galleria Rotta; in 1950 neemt hij deel aan de tentoonstelling *Les Mains éblouis* in Galerie Maeght en in 1951 exposeert hij in Galerie Suzanne Feigel in Zürich. Van 1954 tot 1989 exposeert hij regelmatig in Galerie Ariel, in samenwerking met Galerie Dina Vierny. Deze periode, waarin de collages ontstaan, is bepalend voor zijn loopbaan.

Doucet neemt aan elke *Salon de Mai* deel. Daarnaast is zijn werk te zien in Italië, België, Zweden, Nederland, Libanon, Verenigde Staten, Luxemburg en Denemarken. Elke zomer reist hij naar Midden-Europa, Italië, Spanje, Nederland, Portugal en Marokko om aan vele collectieve exposities deel te nemen. Hij exposeerde in de grote Cobra tentoonstelling in het Moderne Kunstmuseum, in 1983 in Parijs, en tijdens Cobra tentoonstellingen in Luik en in Amstelveen. Zijn werken maken deel uit van museumcollecties in Nederland, Frankrijk, Zweden, Macedonië, Hongarije, Israël, Denemarken, Verenigde Staten en Mexico.

Noot voor de pers

De tentoonstelling 'Jacques Doucet, le Cobra français' wordt op vrijdag 20 mei om 17.30 uur geopend door Z.E. Jean-François Blarel, ambassadeur van Frankrijk in Nederland.

Voorafgaande aan de opening, vanaf 16.30 uur, kan de expositie worden bezichtigd.

Voor een voorbezichtiging, aanvullende informatie en digitaal beeldmateriaal kunt u contact opnemen met Lieke Fijen, Pr & Educatie, Cobra Museum voor Moderne Kunst, via l.fijen@cobra-museum.nl en tel. 020 5475038 / 06 11432399